

Zadrzewienia śródpolne

Zadrzewienia to pojedyncze krzewy i drzewa, które występują poza lasem i terenami zieleni miejskiej. Występują między innymi przy drogach, ciekach wodnych, wokół oczek wodnych i jako kępy drzew wśród pól.

Zadrzewienia śródpolne tak jak inne nieproduktywne elementy krajobrazu pełnią ważną funkcję ekologiczną, stanowiąc wśród pól „wyspy” dla organizmów żywych. Czasami są one ostoją bioróżnorodności w zdominowanym przez monokultury krajobrazie rolniczym.

Zadrzewienia – sojusznikiem rolników

Łagodzą susze

Systemy korzeniowe drzew sięgają o wiele głębiej niż rośliny uprawne. W okresach niedoboru wilgoci drzewa korzystają z wody kapilarnej głębiej "podwieszanej" w profilu glebowym. Poprzez parowanie (transpirację) zadrzewienia wzbogacają powietrze w parę wodną łagodząc uciążliwość okresów posuchy.

Chronią i wzbogacają glebę

W obrębie zadrzewień gleba nie jest przeorywana, jej struktura gruzelkowata nie jest naruszana. Trwała okrywa roślinna stanowi skuteczne zabezpieczenie przed erozyjnym działaniem intensywnych opadów i wiatrów, a obumarłe korzenie i opadłe szczątki wzbogacają glebę w materię organiczną. Gleba zadrzewień posiada bardzo dobrą nasiąkliwość, a spływ powierzchniowy jest silnie ograniczony.

Są siedliskiem roślin, grzybów, zwierząt

Zadrzewienia śródpolne wraz ze swoim bogactwem przyrodniczym stanowią w monotonnym krajobrazie rolniczym swoiste wyspy środowiskowe. Występuje w nich przykładowo kilkanaście razy więcej gatunków ptaków niż na porównywalnych powierzchniach lasu. Stanowią siedliska i ostoje wielu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Niektóre z tych gatunków są prawnie chronione, z różnych względów cenne lub zagrożone wyginięciem. Wiele owadów związanych z zadrzewieniami to owady zapylające rośliny uprawne.

Przyjazne ptakom

Zadrzewienia są miejscem gniazdowania ptaków pożytecznych, a z uwagi na obecność krzewów wydających owoce stanowią swoistą stołówkę ptasią w okresie zimowym. Warunkiem gnieźdzenia się niektórych gatunków ptaków na polach, miedzach lub łąkach jest bliskie sąsiedztwo zadrzewienia. Do takich gatunków należą: pliszka żółta, płaskwa, ortolan, które obierają sobie zazwyczaj skraje zadrzewień jako miejsca śpiewu i obserwacji. Zadrzewienia, szczególnie z obfitym podszyciem krzewów, takich jak głóg, bez czarny, tarnina i inne, należą do najkorzystniejszych miejsc pobytów ptaków. Są one stosunkowo dobrze naświetlone, dostarczają ptakom dogodnych miejsc do gniazdowania, a także do obserwacji i żerowania. Ptaki są w stanie wtedy znacznie ograniczyć występowanie szkodników owadzych pól uprawnych.

Dają schronienie ssakom i innym zwierzętom

Pasy i kępy drzew są także miejscami, z których przenikają na pola ssaki owadożerne i drapieżne, takie jak nietoperze, ryjówki, łasice i jeże. Sieć zadrzewień pełni funkcję korytarzy ekologicznych, szlaków migracji zwierząt w cyklu sezonowym i dobowym.

W niekorzystnych warunkach meteorologicznych zadrzewienia stanowią miejsce schronienia tzw. remizy dla zwierzyny łownej.

Zadrzewienia dostarczają miejsc schronienia i gniazdowania płazom, ssakom i owadom pożytecznym. W miejscach takich liczniejsze są także mikroorganizmy glebowe, a wśród nich grzyby i nicienie - pasożyty stonki, która przepoczwarza się w i zimuje w glebie.

Monika Miniewska